

Sammenhæng og helhed i beskæftigelses- og revalideringsarbejdet.

Helsingør byråd besluttede i sommeren 1987, at gøre en øget indsats i forhold til unge arbejdsløse på kontanthjælp.

Helsingør kommune har ca. 1000 ledige unge mellem 18 og 30 år på kontanthjælp, hvoraf 80% skønnes at modtage kontanthjælp, alene med baggrund i arbejdsløshed.

Beskæftigelsessekretariatet/ungdomsrådgivningen formulerede følgende *målsætning* for opgaven :

- At etablere en sammenhæng mellem social-,beskæftigelses-, og kultur/fritidsområdet, samt et koordineret samarbejde med arbejdsmarkedet parter, erhvervsorganisationer og erhvervsskoler.

- At etablere projekter med det formål at skabe udviklingsprocesser, som giver den ledige indsigt i hans/hendes handlemuligheder.

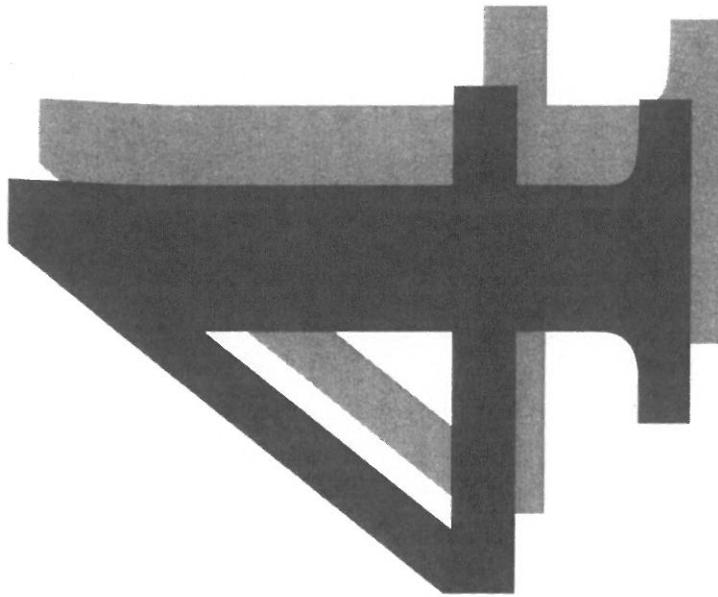
- At vejlede, rådgive, og oplyse den ledige om erhvervs-og uddannelsesmæssige muligheder, samt lovgivningsmæssige forpligtigelser, der er for den ledige.

Herunder er følgende overordnede betragtninger :

- At arbejdsløshed er et arbejds- og uddannelsespolitisk problem og opgave, som også skal løses som sådant.

- Erfaring og viden om, at gruppen af "unge ledige på bistand", ressourcemæsigt og behovsmæssigt ligner os som er i arbejde eller under uddannelse.

- Erkendelse af at arbejdsløshed giver følgeproblemer - en forsinkel start på voksenlivet, en manglende selværds-

Lis Thermark
Kontorchef beskæftigelsessekretariatet, Helsingør kommune.

Søren Bach
Peter Mikkelsen
Rie Back
Projektmedarbejdere på I-sporet, Helsingør.

følelse og fødtede sociale problemer.

- En indsigt og viden om, at der på den ene side er sammenhæng mellem arbejdsløshed og den enkeltes *hele* livssituation, og på den anden side en viden om, at arbejdsmarkedets basis kvalifikationskrav er bredere end en specifik faglig viden, idet der også sættes krav om et socialt og psykisk beredskab om omstillingsevne.
- Nødvendige værkøjter til denne opgave, gav sig udtryk i:
 - Nedstættelse af politiske udvalg, med de implicerede parter som medlemmer og tilforordnede.
 - Koordineret vejledning og rådgivning mellem social-, skole- og arbejdsformidlingen og ungdomsrådgivningen.
 - Øget samarbejde mellem erhvervsskoler og beskæftigelsessekretariatet.

Dette udgangspunkt synliggjorde behovet for:

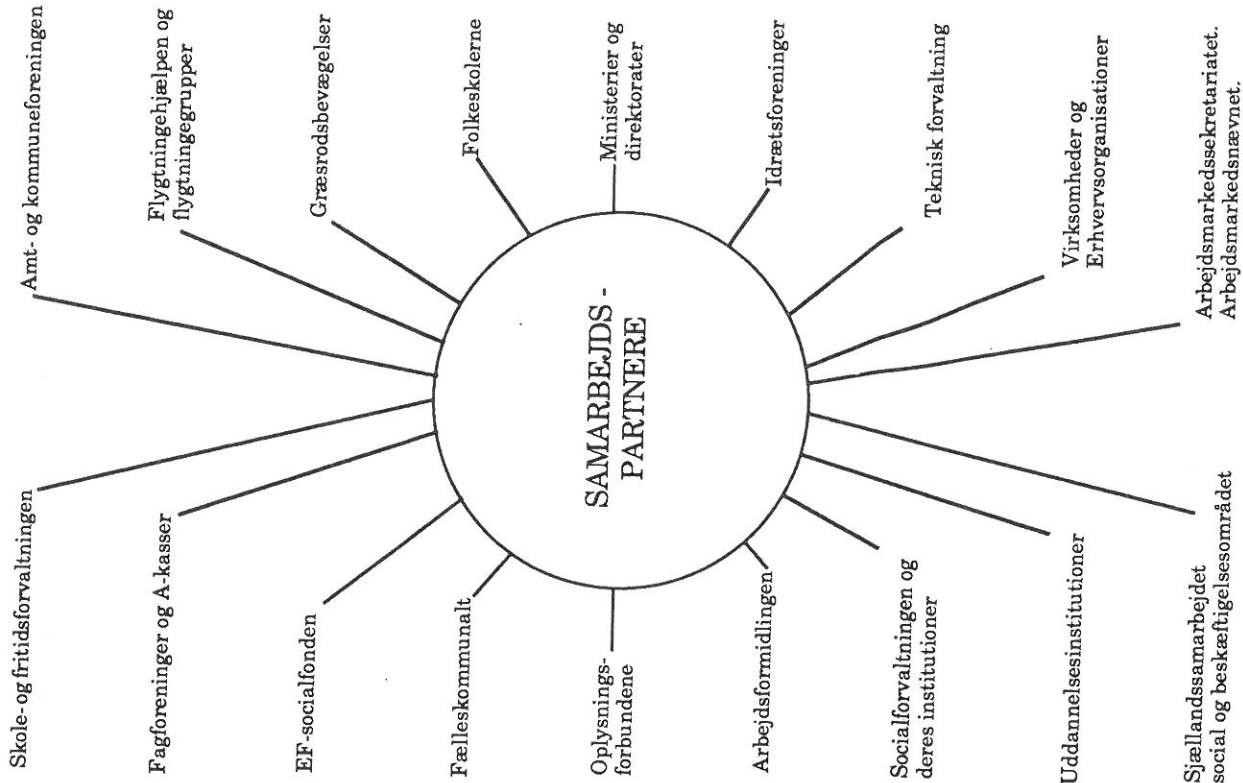
- Nedstættelse af et politisk udvalg også med repræsentation fra henholdsvis social-, skole- og fritids/kulturforsvallingerne samt arbejdsmarkedets parter, erhvervsorganisationer og erhvervsskoler: Se illustration næste side.

I samarbejdsrelationerne er grundlaget for beskæftigelsessekretariatet/ungdomsrådningen, at *forbedre de arbejdsløses livssituation* i form af et fremtidigt arbejde, og eller som deltager i de aktivitetstilbud som kommunen i øvrigt tilbyder mellem forskellige instanser og har dette formål som udgangspunkt.

Den brede som beskæftigelsessekretariatet/ungdomsrådgivningens og samarbejdspartene repræsenttere genspejler sig i de oprettede projekter og tilbud, således i indhold, form og pædagogisk metode.

Den vifte af tilbud som tilbydes kan opdeles i 3 hovedgrupper:

- De folkeoplysende projekter.
- De helhedsorienterende arbejdsdisciplinerede projekter.
- De arbejdsdisciplinerende projekter/tilbud.

De folkeoplysende projekter

Cafe-projekt, musik- og dramahøjskolen, edb, medie-, kultur- kvinde-, idræts-, daghøjskolerne, har følgende hovedtræk:

Gennem indsigt og forståelse at sætte den enkelte i stand til at tage del i den demokratiske proces vedrørende alle livets forhold, for derigennem at føle medansvar og derfor arbejde for ændringer til gavn for andres og egen livssituation, med det formål at leve et rigere liv.

Den enkeltes muligheder er således målet, folkeoplysningen er midlet.

"Folkeoplysningen må, uanset emne, bygge på en pædagogisk som fremmer deltagernes personlige vækst, giver ham/hende troen på egne muligheder og styrker den enkeltes selvagtelse gennem oplevelse af at være betydningsfuld i et ligevægtigt fællesskab". (Svend Møller Nicolaisen).

Organisering: Henholdsvis i beskæftigelsessekretariatet/ ungdomsrådgivnings regi, i ungdomsskole regi samt under oplysningsforbundet (AOF).

Finansering: Beskæftigelsesmidler, fritidslovmidler, bistandslovmidler og forsøgsmidler fra henholdsvis Kulturo- og Socialministeriet og EF socialfondsmidler.

De helhedorienterende arbejds disciplinerende projekter

Produktionsprojekter: Tømmer/snedkerværkstedet, museumsprojekter, det grønne projekt, miljøprojekt (egne projekter).

Erl kendeteget af at, der gennem den konkrete arbejdsopgave, forsøges skabt et helhedsorienteret forløb, i såvel arbejdserfaring, som uddannelsesmæssigt. Projektledelsen er ansvarlig for produktfremstillingen. Disse projekter er fortørnvis produktorienteret og har til formål at give den enkelte unge en arbejdserfaring omkring det pågældende faglige område, dog i et socialt trygt miljø.

Organisation: I beskæftigelsessekretariatet og ofte i samar-

bejde med øvrige forvaltninger og foreninger med almennyttigt formål eller med virksomheder.

Finansering: Beskæftigelsesmidler fra andre forvaltninger eller organisationer.

De arbejdsdisciplinerende projekter

Ansættelse i kommunal forvaltning eller institution, 6 mdr.s ansættelse i en privat virksomhed (med timelonstilskud).

Hovedsigtet er her at give den unge et tilbud om arbejdserfaring på et konkret arbejdsområde for opnåelse af et kvalificeret ud-dannelsesvalg eller fravælg. Eller med det formål, at der her bliver tilbud om ordinært arbejde eller elev/praktikplads.
Finansering:
Beskæftigelsesmidler, EF socialfondsmidler, samt arbejdsgiverandel.

Disse eksempler er et forsøg på at beskrive de principelle forskelligheder i beskæftigelsestillbuden, deres formål og henblik i Helsingør kommune.

Idrætsprojektet I-sporet

Indledning

Helsingør Kommune har iværksat Idrætshøjskolen "I-Sporet" som et 10-måneders forsøgsprojekt for unge arbejdsløse. Projektperioden har varet fra august 1989 - juni 1990, og gentages i perioden august 1990 - juni 1991.

I-Sporets ide er at arbejde med idræt som en kvalitet i det sociale samvær og den personlige udvikling.

Det er målet med projektet at give de unge uddannelse, erfaring, oplevelse og sætte dem igang med en målrettet og struktureret hverdag. Det har til formål at modne dem, give større selvværd, ansvarsbevidsthed, disciplin, arbejdsmoral og social bevidsthed - dvs. evnen til at fungere i en gruppe.

Fagligt er målet at give dem større indsigt i idræt, såvel

teori og praktik, som afsluttes med en idrætsinstruktør ud-dannelse i samarbejde med Dansk Idræts Forbund.

I idrætten ønsker vi at integrere de boglige fag; dansk og matematik. (Sidste år også engelsk).

Dermed giver vi også eleverne mulighed for, med udgangspunkt i idræt, at afslutte forløbet med en afgangseksamen: Almen Voksen Uddannelse - i samarbejde med VUC, Helsingør.

Denne integration har vist sig at være utroligt motiverende for eleverne, således at de kan arbejde med de "boglige" emner og dermed afslutte et skoleforløb, man ikke har kunnet overskue og gennemføre før.
Idræt bliver dermed overskrift og udgangspunkt for al undervisning.

Målgruppen

Den gruppe elever, der har været på I-Sporet har været meget forskellige med henblik på forudsætninger, motivationer etc. Fra rimeligt velfungerende unge med 9.-10. klassers baggrund til absolut umotiverede unge (rødder), der dårligt vidste, hvad de ville, og hvad projektet drejede sig om.

For samtlige elever har det været gældende, at de ikke har kunnet udnytte "normalsystemets" uddannelses- og arbejdsmuligheder.

I-Sporet er normeret til 24 unge; og det skal så siges, at vi på vores relativt lille baggrund for nuværende skoleår kan sige, at målgruppen for indeværende sæson har ændret sig meget, således at de bedre fungerende har opnøgt projektet. Dette har medført, at vi i vores visitation har kunnet sammenstætte gruppen efter vores ønsker. (Vi har pt. en venteliste på ca. 24).

Hvorfor idræt

Idræt indeholder så mange kvaliteter, hvis man tænker bredt, og siger at idræt er andet end fodbold og badminton!

Udover at arbejde med de rent fysiske faktorer (at få pulsen op - og komme til at svede) vægter vi endnu mere at arbejde med de sociale sider af idrætten (samarbejde, at acceptere andre - jeg kan lære de andre noget, og de kan lære mig meget), samt de psykiske elementer (grænseoverskridelser, "jeg kan" op-levelsen, jeg *tør* røre ved de andre , jeg er accepteret som den jeg er "positiv jeg-følelsen")

Derudover mener vi, at der, når man er fysisk aktiv, også opstår en positiv energi, som kan bruges - kanaliseres ud - til andre af dagligdagens aktiviteter.

Lærerne

På I-Sporet fungerer tre projektledere.

Alle er ansat på ligeværdige vilkår og deler derfor arbejds-opgaverne mellem sig.

Alle er uddannet folkeskolelærere med tre forskellige erfaringssbaggrave.

De tre projektledere har sammen valgt hinanden som arbejdspartnere.

Alle ugens 5 dage undervises der fra kl. 9.00 - 14.00.

Der køres en rimelig disciplinering, hvilket vil sige, at "sledian" mht. fremmøde ikke accepteres. Nogle gange synes vi selv, at vi er behårde - men alt foregår i samråd med kursisterne.

Konsekvenserne ved udeblivelse uden afdbud eller gentagne gange at komme for sent er efter følges aftale: Udsmidning!

Vi laver fra uge til uge et fælles skema (efter ønske fra eleverne), hvor vi hver dag sikrer os, at vi har noget med fysisk aktivitet.

Dagligdagen består derfor af undervisning i fag (dansk, matematik og kreativt fag fra 1990), idræstheori (målet er instruktøruddannelsen), madlavning (en gruppe er ansvarlig for dagens mad, som skal være ernæringsrigtig og holdes for

5,- kr. pr. kursist) samt den idrætsdisciplin, vi nu beskæftiger os med, (eks. op til Erimittageløbet har vi gennemgået konditionstræning som teori, løbetræning som praktik , kuhydrationer som ernæring og løb som tema i dansk samt puls som emne i matematik.)

Altså en sammenhæng i tingene i alle overskrifter.

Økonomi

Projektet er 100 % kommunalt; således at vi kan sige, at vores sponsor er Helsingør kommune.
Nærmere kan vi sige, at vi sorterer under Beskæftigelsessekretariatet.
Dette betyder, at vores budget hvert år skal godkendes af beskæftigelseskonsulenten.

Budgettet indeholder punkter som

- lærerløn
- undervisningsmidler
- lejrskole
- informationsmateriale

slitage på UV-lokalér

Ligeledes betales huslejen mm. af beskæftigelsessekretariatet. De unge som melder sig på I-Sporet opretholder deres ret til at hæve dagspenge fra fagforeningen (AF) eller at modtage deres bistandshjælp.

Projektet er tildelt en § 42, således at samtlige kursister, der er tilknyttet Social- og Sundhedsforvaltningen, har mulighed for en udvidet bistandshjælp
Social- og Sundhedsforvaltningen i Helsingør kommune har været yderst positiv overfor projektet.
Samtlige kursister tilknyttet systemet er blevet bevillget en § 42 (§ 43).

Dette betyder bl.a. for os som projektledere, at vi indkaldte de faglige ledere fra de forskellige afdelingskontorer (Helsingør kommune er opdelt i fire distriktskontorer), således at vi

sammen kunne enes om retningslinierne for vores unge.

Sidste år havde vi et problem pga. manglende samarbejde med distriktskontorene. Dette ville vi undgå i år, så på projektledernes initiativ blev der indkaldt til et møde således, at de fælles linier kunne trækkes op.

I-Sporet og Socialforvaltningen er nu blevet enige om, at der fra forvaltningens side skal ydes tilskud til rejseaktivitet i forbindelse med kurset samt tilskud til idræstøj og sko.

Vi aftalte derfor, at forvaltningen betalte halvdelen af samtlige rejseudgifter i forbindelse med studieture for kursisterne på I-Sporet.

Ligeledes betalte de kr. 1500 til dækning af idræstøj og sko, som vi så købte fælles ind.
(I-Sporets fordeler, at vikenderen del i denne verden, således at store rabatter opnåes.)

Dette betyder, at priserne bliver yderst favorable for projektet - i modsætning til at eleverne skal indkøbe tøjet samt skoene selv.

Afsluttende kommentarer

Idrætsprojektet "I-Sporet" er det eneste beskæftigelsesprojekt i Danmark, der tager udgangspunkt i idræt, og som samtidig indeholder flere kompetancegivende elementer.

Sidste år havde vi Lars Lundgård's Managements firma tilknyttet, som vurdering af projektet, og nogle af konklusionerne vil vi direkte bruge som vores afsluttende bemærkninger:

"Ideen og formålet bør fastholdes: Der har ikke kun været tale om et projekt, der gav mulighed for (forstærket) identitet (positiv jeg føelse). Der har været tale om helt synlige normændringer hos de unge: Det er succesoplevelser!"
Et stærkt element i "I-Sporet" har netop været det grænseoverskridende: Jeg bruger min krop anderledes, jeg rører ved andre mennesker, jeg kan instruere andre, jeg gør noget sammen med andre!

Eleverne har fået mulighed for (det har været legalt); at fordybe sig i sig selv - at gøre sig overvejelser om egne grænser. "Det troede jeg ikke, jeg kunne!" etc. Mange af de unge glemmer svaghederne i den "modtagerkultur", de er vokset op i. Kan man ikke/vil man ikke, så slipper man, indtil voksenlivets forventninger rammer en. I-Sporet giver muligheder for at komme igang, også på egne præmisser.

Dette var en meget kort beskrivelse af projektet "I-Sporet". Vi mener naturligvis selv, at det er det bedste beskæftigelsesprojekt, der findes i Kongeriget Danmark, da vi, som beskrevet, satser på alle livskvaliteterne.